

LA MORMONA

UN ESEMPLAR

50 BANI.

PREȚUL ABONAMENTULUI

P. anu pentru capitală	24 lei nou
Pe jumătate anu	12 —
Pentru districte pe anu	27 —
Pe 6 luni	14 —
Pentru străinătate	37 —

Acastă foia ese uă dată pe septemână :

DUMINECA

Abonamentele se încep numai cu Nr. 1, 13, 26 și 39.
Abonamentele se fac în Pasaginul Român No. 9—11;
erū prin districte pe la corespondinții sēi sēu prin postă,
trămitendū și prețulū.

Administratore : **Toma I. Stoicescu.** — Girante responsabile : **M. Alexandrescu.**

UA INTERPELARE DEBITORILORU NOSTRII.

Fără nermisiunea poliției, ne permitemū a interpela pe toți debitorii noștri, întrebându-i deca cum-va au yr'ua euocință de greutățile ce 'ntēpinamū din cauză că d-lorū își negligū achitarea dētorielorū, făcēndu-ne a mai cheltui și pe la postă cu scrisorile cu retour-recepisă—cāci celorū simple numai Dumneđeu le mai pōte avē de grijă. Deca au, atunci să binevoiescā a'si achita dētoriele; deca n'au, atunci afle c'acele greutăți suntū cātū pietrele de mōrā și, fără cea-a ce dētorēzā d-lorū, nu le mai putemū duce 'n spinare.

CARTE DESCHISA

D-LUI NAE CRUCIOIESCU, LOGOFETULŪ NEGUSTOR-LICULUI, AL PLUGĂRIEI Ș'AL STRICĂCINIILOR OBSTESCI

Afară e rapātū mare!

Din cerū cu găleța plină

Totū mereū vērsā și tōrnā

Apā pārdalnicii nori.

Nu mai suntū ȃile cu sōre,

Nu mai e nōpte seninā :

Nu'ti mai tihnesce plimbarea

Nici in ȃi de sērbātorī.

Dup'ua secetā 'ndelugā,

Potopulū ni se arātā.

Cu bāsici plouā ȃi, nōpte,

Cu gāndaci unele serī :

Māniia dumneđeiescā,

De fār'-de-legi indignatā,

S'a pusū să batā cu pumnulū

Acestū guvernū de boieri.

Cine naiba 'ți dete 'n minte,

Frate Nae Lenu pustiiā

De circularā a ta?

Erai in ore de furii

Sēu in momente de lene?

Acum pollimū cā de plōiā

Nu ne mai putemū scāpa!

Prefecțiū sciiāi pré bine

Cā sunțū slugā pré plecalā,

Ei au lūat-o ne'nr'ua-partē

S'au urmatū cum ȃi-a plăcutū :

Aū scosū sfintii prin districte

Si, prin rugā infocatā,

A potopulū chichitā

S'o deschidā i-au făcutū.

Cāci așia ȃicēat intr'ēnsa :

Cā inalta providință,

Vrēndū să'si arate puterea

Cātre ōmenii pigmei,

Aduce secetā mare,

Și... trebuieu pocāintā,

Rugāciuni, posturi, mētani,

Dōr s'o imblāndi spre ei!

Intre noi vorbindū acuma,

Asta nu ținea de tine,

Ci mai multū de defteriułū,

Alū bisercilorū cālēu,

Cāci elū vorbesce cu sfintii.

Dērū... ai făcut-o in fine.

D'asta nu'mi pré pāsā mie,

Ci'mi pasā c'a eșitū reū!

De! Te-au ascultatū prefectii!

De sunțū două luni aprōpe

Socolindū nōpte și ȃi,

Ce ne facnmū? Unde mergemū?

Comerțulū se officēzā,

S'agricultura schilōdā

A'nceputū a poticni!

Pretulindenea secara

A 'nceputū să se 'negrēscā,

Porumbulū prinde mālurā

Și grāulū a apufreditū.

Desolarea, sārācia

Incepe să ne 'ndrāgēscā,

N'arū mai fi să nu mai fiā

Neamū de ciocoiū parvenitū!

Aman! cā ne-amū dusū pe copcā!

Fā ce pustiiā ȃi face

Și desnōdā legātura

Pe care o inodași.

Aman! cā murimū de fōme!...

Cum nu ne lāsai in pace

Cu namila circularā

Pe care o inventași?

Dērū gāndacii de Joī sēra

Ce comedii mai fuse?

Ce caraghioslik de manā

Pe urechi ne-ai mai adusū?

Nu era destulū cā apa

Pēnē la gātū ne impluse :

Mai făcuși, fi 'ȃi-arū de hircā!

Sā plouā și draci de susū!

Ei, apoi s'a îngroșiatu gluma!
Nu mai e de șiaga-maga.
Tu cu noi pâine și sare
De ađi nu mai poți mânca,
De n'ei ostiia potopulă
Și de n'ei vindeca plaga,
De n'ei înghiți gândacii
Sa ne putem împăca!

Retrage'ti d'eri circulara,
Că se face posnă 'n țără:
Te batem chiaru cu clistirulă
Peste botu și peste nasu!
Retrage-o, frate, mai iute
Că te facem de ocară,
Prosaicii 'n iadul la tartori
Și noi la muse 'n Parnasul!

Retrage-o, haram să'ti fiă
Neamul de neamul, călă ei fi 'n lume
Cucuvaie totu de rele
Și ministru zoologu!
Retrage-o, măi, că ne 'necă:
Plăia nu scie de glume;
La gardu nu poți să legi fόμεa,
D'ai fi cătu de moftologu!

Retrage-o, ori te retrage,
Nu'su semne de pricopselă,
Ci totu semne de 'noratū.
Hai mai iute, căci... ađi-o...
Altă vijeliă vine,
Și pe toți potopulă țării
Par'că vedu că v'a 'nhățatū!

DEPEȘI TELEGRAFICE

Serviciul fonologu al GHIMPELUI.

VIENA, 29 Iuniu. — Astă-di împăciitorul Cărpială a comunicat guvernului din Bucuresci că nu e nevoie a se mai numi vr'unu delegatu în cestiunea coțcării Offenheim la Viena.

VIENA, 4 Iuliu. — Impăciitorul Cărpială a primitu răspunsu de la Bucuresci că, în considerațiunea celoru espuse de d'ensul prin nota din 17 (29) Iuniu trecutū, guvernul d'acolo a numitu pe agerul și inteligintele d. Grigore Bengescu alu II ca delegatu în afacerea importantă a coțcării Offenheim la Viena.

VIENA, 24 Iuliu. — Unu tãmbălău s'a 'ncinsu în adunarea acționarilor căiei ferate Offenheim. Acționarii pretindū să se 'ntelégă d'a dreptul cu d. Grigore Bengescu; alii concesiionarii ensu opunū că, după concesiune, statul român nu pôte discuta interesele sele de cătu cu concesiionarii, fără să mai fie nevoie de delegatu.

Concluziunile adunării au fostu că d. Gr. Bengescu alu II e bunu de-legatū și, prin urmare, l'au și legatū.

Fără deslușirea tovarășii ului Mavrogheis tãmbălăul nu se pôte scote la vopsea.

VERSAILLES, 26 Iuliu. — În adunarea Thiers, fiindu intreruptu de unu Republicanu, a 'nceput să plângă și să dică că elu ține cu Republica, erti Republicanii ridu de elu ca d'unu moșiu de la Vicleimū.

Comitele de Chambord a aplaudatū de 3 ori, erti pe pe Gambetta l'a găsitū strãnutatulū.

Drępta bãnuieste că strãnutatulū lui Gambetta nu e semnū bunu pentru dumnelorū.

MADRID, 27 Iuliu. — Regele totu mai stă pe tronū, ensu frica nu'si-o scote din sinu.

Insurecțiunea carlistă s'a stinsu cu desãvirșire, căci nu mai existe de călu aprupe 'n totă Ispania.

Zorila a cerutu esplicațiunī pe d'ua parte lui Fluierescu, erti pe d'alta lui Zãnãțescu din Bucuresci despre cestiunea inarmării și desarmării gardelor naționale, spre a scie ce să facă și elu în Ispania.

SINAIA, 27 Iuliu. — S'a descoperitū locul unde s'a 'ngropatū Moisi. Ștãpãnitorul crei, care dorește 'nființarea unei clase de mijlocu din Jidovime, a facutu uã trampă cu locurile de p'acelu munte, spre a clãdi unu tabernacolu.

BELGRAD, 27 Iuliu. — Cu ocaziunea serbatorii pentru 'ncoronarea principelui Milan, care a 'nceputū să lepede cașulul de la ciocu, adică să devie majore, primăria d'aici a invitatū între altele, și primăria din Iași și Bucuresci ca să asiste la serbare. Pentru acestu scopu s'a și 'nceputū construirea unu podu peste Dunăre, căci — după comunicațiunile sosite — municipalitățile vecine nu potū veni altu-felū fiindu compuse aprupe numai de borțoși.

REVISTA MOFTOLOGA

Bucuresci, 15 (27) Zãduffff! 1872.

Nici laie nici balaie! Nici hoțomanī pe față, nici ómeni cinstiți logofetiimea nóstră. Scii așia; în doui peri! Déca le dă cine-va ghelirulū, nu'lū refusă; déca nu le dă, nici ei nu iéu, d'eri nici contracte, furnituri și întreprinderi nu pupă fără licitație și cinstitū.

E comediă cu situațiunea de ađi la noi: e ceva ne-mai auditu și ne-mai pomenitū pe fația

în atmosferă, în vãzduh, pe pãmentu, în autoritãți, pretutindenī în sfirșitū e, organizatū unu puiu-de-giolu, uã sistemă de hoția, de tilhãriã, de coțcãriã, de gheșeftuielã, care nu se pôte pipãi, pe care nu poți pune mãna, d'eri care se simte, esistã, sbiarã 'n gura mare, pe maidanuri, pe piață, pe strade, ride de cei cinstiți și iea 'n zeflemea pe cei virtoși, d'eri cãreia nimeni nu'i pôte face nimicū!

Noi cei de la Ghimpele ne-amū zãpãcitū d'atãtea hațjocuri, căci nu vedemū ce a mai puté spune, cându ceta ministerialé s'a pusū să ne iea rolulū și, prin actele ei, să facă pe lume să se strimbe de risu, cându totu ce cugetã, plãnuiesce, și face nu e de cătu lucru de risu pentru cei mai multī, de óre-ce plãnsulū se pare că nu mai e de multū prietenū cu animele Romãnilorū.

Pentru tóte aceste triumfuri, lauda se cuvine guvernului, și d'acea-a ne vomū împlini și noi datoria d'alū lãuda și d'alū susținé, dór ne-o face și noué abonați conulă Lașcarache, prin prefectii dumisale, cum face cinstitei Presse, după dovedile ce dau ai de la Romãnulū.

Cea d'antãiu laudã, cea mai bécãnã și mai ipochimenã, s'o dãmū d-lui vinãrarū fasole 'n cutii. Dumnélui meritã multū de la patriã, pentru gheșefturile cu Ovreii, pentru licitațiunile fără licitațiune ce face, pentru contractele de furnituri, de cisme cu toculū de hãrtiã și cu pingelele de rãduitarã de talpã ce adjudecã, pentru tóte ghelirurile și matrapazlicurile ce 'ntórce și 'nvirtesce, numai și numai să consolideze ordinea puiului-de-giolu.

A doua laudã s'o dãmū lui kirie Mavrogheis, cinstitulū tovarășiu alu lui Offenheim, pentru nemerita alegere în persóna d-lui Gr.

Bengescu alu II, spre alū numi ca de-legatū la Viena intr'ua afacere importantă a drumului de feru de peste Milcovu, pentru coțcãria facutã cu tutunulū bietului d. Filipide, în fine pentru frumósele operațiuni ce scie să'si agonisescã.

A treia laudã s'o dãmū celorū doue-morale, pentru agerimea ce puse ca să bage la dubã pe d. Gr. Bãlenu, lãsãndu pe toți cei celū înconjuraū a ãmbra de colo pêne colo seú ca să'si gãsescã unu colțu de scãpare, seú să repete: nu sciu, n'amū vedutū! Regele Italiei și Regele Prusiei suntū capete 'ncoronate. Ađi frate, Bãlenu s'atace capetele 'ncoronate! Iealū și dulū la Vãcãresci. Și, cã caraghiosliculū să nu fiã mai mititelū, mai ne'nsemnatū, înbãtã și pe sfrãnțuzulū de Pêchér, îi spune cã'lū trãmite să se rëcorescã la Vãcãresci și'lū face să declare că n'a spusū elu acum trei zile cele ce-a scrisū cu negru pe albū.

Apoi mai triumfuri de cătu acestea ênsusi pãsea de la Diu n'arū puté repurta cu unu milionū de bașibuzuci!

A patra laudã cu totu dreptulū cuventu sare 'n brațele conului Nae Ciistirescu de la departamentulū nelucrãrilor publice. În adevëru, dumnélui se cãciulesce mai multū de cătu alții coțcarilorū cu drumulū de feru, dumnélui escelã în afacerea Monnier, dumnélui ne-aduse pe capu potopulū de plouī care nu ne mai slãbesce din dragoste, prin faimósa circularã ce dete prefectilorū, dumnélui nãpusti asuprã-ne de gãndacii negrii Joi s'era, dumnélui face treburile inginerului muscãlescū care a venitū să studieze punctele strategice ale Carpațilorū, trãmitendu'i în ajutorū și pe maiorū Pacea de la ministerlikulū seú, dumnélui în fine face totulū și tóte, cu dichisū și merchesū, cum stã bine unu caftanliū de calipulū dumisale.

Ce să mai vorbimū de istoria gardei; ce să mai spunemū despre pregãtirile monopolului și legii de timbru; unde mai e vreme de lãudatū pe bãrboșii de la primãria pentru inventarea liniei meridionale a Bucurescilorū, pentru efigiele ce-a otãritū să puie pe cãrțile de jocu, pentru gheșeftuiala de la pavage și pentru cãte alte havadișuri!

Laudele nóstre cadū, și aú totu dreptulū să cadã, asupra nedormitulū mare vornicu, care se milostivesce atãtu de multū să midlocescã cãtre ispravnicii facerea de abonamente la diarulū Pressa care rãfuesce și pursuivarisãsce pe turburãtori și pe conspiratori, care iea mësuri în contra candidãțilorū la Domniã.

Osana intru cei de susu! Slavã și mãrire guvernului! Laudã Camarilei!

Sunați în surle și 'n cimbale, lãudați'lū cu trompete și cu buciume, tãmãiați'lū cu smirnã, aloe și tãmãie pe pré cinstitulū, pe pré moralulū, pe pré legalulū și pré naționalulū guvernū!

Veniți Pressa, Patria, și Aurora, veniți Ecouri de pretutindenī, de pe munți și de peste ape, de la Iași și de la Bolgrad, veniți să'lū lãudãmū și să'lū pré mãrimū, veniți să'lū proslãvimū și să'lū cinstimū pre d'ensulū, veniți să ne 'nchinãmū lui în numele ordinei, alū moralitãții ș'alū stabilitãții!

Veniți, Tirtani perciunați și neperciunați, gazele vândute se plătește, mișei mari și mici, coțeari sireți se gâgăuți, veniți, și ve' nchinatei lui, și'lă bine cuvântați și'lă îndumnezeiți pre elă.

OMENII ȘI TURNULU

(FABULA).

Oamenii uă-dinioră, ună turnă mare aū ziditū,
Dintre dēnșii ēnsē un ulū, tocmai în vērū s'a suitū
Și d'acolo, peste cāmpurī, aruncāndū privirea sa,
Socoti să se 'ngāmfeze, să se crēdā elū māi mare,
Ș'amețitū de starea 'naltă, către toți ceī-l-ālū striga:

Totă lumea a mea este; dați-mi deci toți ascultare!
Ingenunchie, omenire, căci eū suntū regele teū!

Indignatū de cutezareaī, totū poporulū nāvălesce,
Suie turnulū, pune mână p'acētū trufașū semiđeū,
Și'lū aruncă josū pe datā; și'apoi astū-felū îi vorbesce:

— Cine ești tu, insolinte, ce pretinđi să ne robesci?
Ce pretinđi ingenunchiare și'ascultare 'n alū teū nume
Ca și cum ai fi din cerurī? Stai ici josū de unde ești,
Și să afli că nu loculū face mare 'n astā lume!

* * *

Principi fără de rușine, omeni carii guvernati,
Pentru voi aceste rânduri: luați sēma, cugetați!

A**.

GHIMPI ȘI 'NCURCATURI

Mare vēlvă, considerabilă cērtă, uriașe gāl-cēvă între Turci, Greci și Bulgari din pricina numirii unū Exarchū. Se vede că indivi-dulū bulgarū numitū Exarchū nu e dibaciū, nu scie să facă astū-felū ca să fiă bine cu toți. Noi să le trāmitemū dērū pe Exarchu din Bucuresci, căci, acētū domnișiorū are, între alte cualități avariate, și talentulū de a se pune bine cu tōte partitele. Exarchu din Bucuresci pare făcutū pentru ași face vaculū la Constantinopolū.

* * *

«Amicii Beleurū arte» se punū și 'n piciorē și 'n capū pentru ca să organizeze uă esposițiune de totū ce avemū māi frumosū în țēră. Intre altele se va face uă esposițiune de portretele omenilorū frumoși din Bucuresci, cum am dice dd. Exarchu, Prințesa Mișelōica, Argent-plaquē, Don Georgio Bratiano, Coriolano, etc.

* * *

Pe pavagiulū hodronic-troncāitorū alū capitalei, se vede adesea alunecāndū cu grațiā uă droșchitā rusescă (par'că e chibitca lui reposatūlū Craus.) trasā de uă iēpā muscālēcā, cu hamurī tātāresci, mātātā de unū viditiū cāzā-cescū. În chibitcā stā uă persōnā...

— Dērū cumū stā pe perna trāsareī?
— Stā par'arū fi pusā 'n proțapū sēu māi bine pusā 'n țēpā...
— Ce felū, în țēpā?
— N'ai vēdūtū cabrioletelē mititelē care se

vēndū la jucārierū? Scii că în trāsūrā se aflā și cāte uă pāpușiā de lemnū care represintā pe domnulū din cabrioletā. Pāpușa se pōte lua de pe pernā, se pōte pune la locū, dērū ca să nu cadā, este pusā în țēpā, grațiā unū telū care pētrunde... Ai priceputū acumū ce va să dicā pusā 'n țēpā? Ai priceputū acum cum stā persōnā în teleguța muscālēcā?...

— Pardonū, dicit persōnā. Ce este? cōcōnā ori boierū?

— Asta nu se scie.

— Ce felū, nu se scie?

— Persōnā e sulemenitā, are sprincenelē făcute, buzele vopsite 'n conabiū, aerulū pretențiosū alū unei cochete beșōndre, mânăle aduse la peptū, sēu māi bine la lingurē, de par'că e uă cocōnā; de altā parte are uă micā mustacheso și e îmbrăcatā țivilēscē în cātū par'că e unū boierū. Cāndū se supērā pe visitiū (și se necăjesce camū desū, că e oțēțitū) nu injurā ca unū voinicū, ci drăcuiesce și ocăresce ca hoșcotinelē bētrāne. În sfērșitū, persōnā acēta cere să-i dicā toți prințū, dērū lumea 'i dicē prinsēsā.

Se spuiū acumū ce s'a 'ntēplatū persōnei la Paris:

Prinsēsā voindū se ducā unū trenū cu totulū princiarū, și să jōce role ca toți nobilii rusi, și-a sārăcitū curēndū posunarele, a ajunsū așia de multū datōre că nu māi plātea nici pe servitorī nici pe negustorī. Pe cāndū mādama asta era întinsā și hārțuitā din tōte părțile de creditorī, se duce de poruncesce la unū fotografū 5,000 de portretele d'ale ei...

— Da ce se facă cu 5,000 de portretele?

— Se le 'mpartā la lume.

— Pentru ce?

— Nu se scie încă. Mister!... Mister!...

Mister!!!

— E, și ce s'a făcutū cu portretele?

— Fotografulū le-a adusū gata pe tōte cele 5,000. Prinsēsā atunci a vrutū se oprēcā portretele, și a promisū că cātū pentru prețū va plăti māi în colo. Fotografulū țanțōșiū spune prinsēsēi verde că nu dā portretele pe dētōriā, că a auditiū elū cumū aū fostū plătiți alți negustorī, și că dēca penē în 3 dīle nu i se plătesce dētōriā, elū vinde fotografielē.

Fătālăulū de prințēsā e convinsū că e tare frumosū la chipū, d'aia se și sulemenescē, d'aia a făcutū māi multe conchete în Rusia; cu tōtā convințiunea asta ensē nu se accepta ca mutra sea se fiā așia de gingasē în cātū s'ō cumpere cine o vedea-o. Pentru aceia șiși pusese în gândū se distribue gratis portretele.

Convinsā dērū fiindū că nu o se se afle mușterī pentru mutra dumisēle, pāpușica dīse cu dispretū fotografulū: «vinde-le dēca poți!»

Atāta accepta și negustorulū.

În Paris cāndū ese la luminā vre unū tilharū mare, ori vre unū ucigașiū însemnatū (buniōrā la noi Crețū, Radu Anghel, Papadopolu de la Pitesci, și alți) uă sumā de curiosi vorū se aibā portretulū scleratulū. Ilū bate fericea pe fotografulū care posedē posā tilharulū eșitū la modā. Ajunge se vindā pine la 4000 pe dī dēca scleratulū e condamnatū la ocnā. Se desface pine la 3000 pose pe dī dēca ucigașiulū e condamnatū la mōrte.

Pe timpulū cāndū Prinsēsā era în dīrdora fotografielōrū tocmai se judeca unū a-nume Tropman. Acesta era unū Nēmțū care ucisese 11 inși, cu copii cu muierī.

Curiosii āmblāu cu gura cāscatā și cu paralele în mână, din prāvāliā în prāvāliā, cerēndū posā lui Tropman. Și nici unū fotografū n'avea mutra atātū de doritā de toți.

Atunci fotografulū cu pricina aruncā în piēlā cele 5,000 portretele ale prinsēsēi (îmbrăcatā bārbātesce, se 'nțelege, și cu fārā-mița de mustacheso pe buzișiorā,) după ce a scrisū pe fiā-care posā: «portretulū celebrulū «asasinū Tropman.»

Parisianii să nāpustirā asupra fotografiēi pāpușichei de prinsēsā întocmai ca locustelē pe pāpușoiū. În douē dīle posele prinsēsēi aū fostū vēndute de n'a remasū neamū.

Originalulū portretelōrū, adicā eroina nōstrā, nesciindū nimicū, ese pe bulevarde. Cāndū, ce se vedī? Cāți-va gamenī recunōsce simandicōsā mutrā și începū a striga: «Tropman! Uite Tropman!!! a eșitū Tropman din «pușcāriā!!!» Prāvāliasiū audū strigātele, și credū că e uă glumā, dērū vēdū pe falsulū Tropman, ilū iaū dreptū adevēratulū ucigasū, și începū și ei a striga: «Tropman!.. Tropman!.. uite Tropman!!!» Alergā toți să'lū vēdā cu micū cu mare, se face îmbuldēla draculū, se calcā în piciorē copii, se strivescū omenii hōrțōși, se periculēzā muerile însărcinate! Cāt ține bulevar-dulū să fi aruncatū unū acū, nu cădea pe caldarāmū!

Sare poliția, sare gendārmāria, sare sergentiū; credū toți că e revoluțiune.

Falsulū Tropman e prinsū, legatū și dusū la poliție.

Se constatā erōrea, se dā drumulū prinsēsēi. Dērū fiindū că din cauza fotografielōrū tōtā lumea ar fi luat'ō dreptū Tropman a douā dī da capo, a trebuitū ca prinsēsā să plece din Paris; și e în Bucuresci și penē astā-dī, fără să fi plătitū pe creditorī, ba nici pe servitorī din Paris.

* * *

A eșitū de curāndū de supt tiparū uă broșurā a lui Alexandru Dumas fiulū, intitulatā: l'homme-femme, omulū-femeiā.

Peste puținū se va publica și în romāneșce acēstā carte de către librāria Popper. Traducțiunea va fi de D. Costicā Exarchu.

Unii amici intimi ai distinsulū oratorū de la Ateneū spunū d'acumū că traductorulū va adāuga uă sumedenie de anotațiuni și de com

Igrec.

Procesiunea solemnă a intrării Măriei Săle lui fostă — Vodă Cuză și primirea sea de sfestnicii cinstitului Tronă de... prune afumate.